

Zápis z kolegia děkana FŽP ze dne 13. 3. 2018

Přítomni: Ing. Neruda, Mgr. Vojtíšek, Ing. Šefl, Mgr. Marková, Mgr. Kolenatý, Doc. Kuráň, Doc. Blažková, Doc. Trögl, Prof. Janoš

Omluveni: Ing. Popelka, Mgr. Novák

Kontrola bodů z minulé porady a informace z kolegia rektora:

- Hodnocení studijních oborů OŽP, OH, RK, Environ. analytická chemie – 14. 3.2018.
- Rada pro vnitřní hodnocení – akreditace v jednom souboru za studijní program posílat na dr. Chvátalovou 11 dní před zasedáním RPDH.
- Dílčí dohody mezi fakultami a pracovišti AV ČR na uskutečňování doktorských studijních programů musí být uzavírány podle vzoru, který je přijat UJEP a AV ČR – zaslán dr. Chvátalovou na fakulty.
- Vnitřní předpisy fakulty schváleny 28. 2. 2018 AS UJEP.
- Výroční zpráva o činnosti UJEP za rok 2017 – body za FŽP předány 27. 2. 18 na rektorát.
- Výroční zpráva o činnosti FŽP za 2017 (2. 7. 2018 na rektorát) – **koordinace Ing. Popelka.**
- Výroční zpráva o hospodaření FŽP za 2017 (29. 6. 2018 na rektorát) – **koordinace tajemník.**
- Příprava Dne kariéry (Job market): 28. 3. 2018 v 9.-13.00 hod. v prostorách firmy Node5 Ústí nad Labem, Masarykova 3127/28, uvolnění studentů 2. a 3. ročníku Bc. studia a 1. a 2. navazujícího ročníku Mgr. studia z výuky, organizace spolu s PŘF a FSE, **koordinace M. Kolenatý.**
- Písemná zpráva o periodickém (ročním) hodnocení plnění kariérních plánů akademických pracovníků (kariérní řád), **vedoucí kateder, T: 30. 4. 2018.**
- Zpráva o výsledku průběžného hodnocení plnění personálního plánu fakulty (aktualizaci), 31. 5. 2018 poslat rektorovi.
- Připravovat pro nové akreditace: sylaby předmětů, materiál pro samostudium pro kombinované studium s otázkami – aktualizace údajů na katedrových stránkách, sebehodnotící zprávy (google disk).
- AS FŽP 18. 4. 2018 projednání akreditační žádosti, Vědecká rada FŽP 24. 4. 2018 schválení akreditační žádosti.
- Výsledky pracovní skupiny pro studijní neúspěšnost (příloha zápisu).

Prof. Janoš:

- Bez připomínek

Mgr. Novák (omluven):

- 21. 3. AS FŽP? (možná změna)

Ing. Popelka (omluven):

- Omluven

Doc. Kuráň:

- Zasedala grantová rada UJEP, schválené prostředky pro SGS, schválen náš návrh na projekty v nezměněné výši, 3. místo v soutěži o nejlepší projekt Ing. Pokorný, 5. místo doc. Kuráň.

- Krátký časový interval pro podávání návrhů interní grantové agentury (9. března 2018)
- Stimulace vědecké činnosti přes směrnici UJEP 2/2018.
- Seminář TAČR k programu RESTART bude na UJEP předběžně 5. dubna 2018.
- Výsledky z projektů, vědecké činnosti z kateder směřovat na mgr. Černého
- Projekt MOPR nábyteček – kontaktní osoba J. Popelka.

Ing. Šefl:

1) Na fakultních webech zveřejnit platnost a účinnost vnitřních předpisů fakulty, vedle toho ponechat uveřejněné všechny vnitřní předpisy platné po datu 1. 9. 2016.

Vzorem může být např. FF UJEP:

<http://ff.ujep.cz/ff/dokumenty/uredni-deska>

2) Zápis NAÚ 15. 2. 2018 hodnotil personální osazení a publikační činnost v oblasti PV předmětu SZZ Ekonomika a management ve SO Odpadové hospodářství. Nutno zohlednit připomínky NAÚ i v přípravě akreditace.

3) Materiály pro RpVH je nutno zasílat optimálně 11 dní, maximálně však 8 dní před zasedáním RpVH na adresu paní prorektorky pro studium, Dr. Chvátalové (alena.chvatalova@ujep.cz). Pro květnové zasedání RpVH 15. 5. 2018 je nutné doručit úplný „záměr“ nejpozději 4. 5. do 10:00.

4) Materiály pro RpVH je nutné připravit ve stejné podobě jako pro NAÚ. Studijní opory je nutno umístit na stejnou adresu, na které je umístěna elektronická podoba žádosti. Samozřejmostí je technické zajištění přístupu na web, heslo a funkčnost.

5) AS UJEP bude předložena změna Stipendijního řádu UJEP v souladu s novelou zákona o vysokých školách (s ohledem na § 91 odst. 3). Na tento předpis bude navazovat také nová Směrnice rektora k přiznávání a výplatě sociálních stipendií.

6) Připravuje se změna Příkazu rektora Poplatky za studium spočívající v novelizaci tabulky s výčtem úlev.

7) AS UJEP bude předložen Etický kodex UJEP a Směrnice rektora Jednací řád Etické komise UJEP.

Mgr. Vojtíšek:

- Schůzka vedoucích kateder, sekretářky, proděkanů, tajemník, děkan s Ing. Černou (vedoucí ZAMO), termín **19. 3. 2018, ve 13 hod., č.dv. 211**
- Nesrovnalosti ve vykazování dovolených u většího počtu úvazků-projektů

Mgr. Kolenatý:

- **Noc kostelů a muzeí – 25. 5. 2018**, náplň stánku FŽP.
- **Job market – 28. 3. 2018, 9-13 h**, uvolnění studentů z výuky 2., 3. ročníku Bc. studia, první a druhý ročník navazujícího Mgr. studia RK, odvedení studentů učitelem na akci.
- Pozvánka na 19. ročník konference hodnocení kvality vysokých škol s názvem **Teorie a praxe velkého třesku: První zkušenosti s proměnou studijních programů. Masarykova univerzita ve spolupráci s Českou konferencí rektorů, Radou vysokých škol, Centrem pro studium vysokého školství a Národním**

akreditačním úřadem si Vás dovolují pozvat na 19. ročník konference Hodnocení kvality vysokých škol, který se uskuteční ve dnech **10.–11. května 2018 v Telči**. Letošní konference Hodnocení kvality vysokých škol se zaměří na stále vysoce aktuální téma zajišťování kvality studijních programů s úmyslem vytvořit prostor pro první reflexi praktických zkušeností s fungováním nových mechanismů zajišťování kvality. Více informací o připravované konferenci naleznete na webových stránkách <http://www.hkvs.muni.cz/>. Účast za fakultu (Mgr. Kolenatý, doc. Trögl)

- Pracovní skupina pro studijní neúspěšnost – Mgr. Kolenatý určí další upřesnění následujících kroků a odpovědných osob (zápis z jednání skupiny v příloze), zapojení doktorandů přes prof. Janoše.

Mgr. Marková:

- Bez připomínek

Doc. Blažková:

- Proběhla přednáška 19. 2. prof. George Shaw z Velké Británie.
- Dotaz na příkazce operace u středisek na katedře (vždy vedoucí katedry)

Doc. Trögl

- Výběrové řízení (mezinárodní) na schváleného postdoca z programu mobility, příprava se ZAMO, výběrové řízení na docenta v oboru odpadové hospodářství

Příští kolegium děkana bude 10. 4. 2018 od 13.00 hod.

Zapsal: Ing. Martin Neruda, Ph.D., děkan

Příloha: Zpráva z pracovní skupiny

Návrhy opatření ke snížení studijní neúspěšnosti vzešlé ze setkání pracovní skupiny

Na úvod dvě citace z publikace **Studijní neúspěšnost na vysokých školách** (Aleš Vlk, Jakub Drbohlav, Tomáš Fliegl, Vladimír Hulík, Šimon Stiburek, Václav Švec. Sociologické nakladatelství. Praha: 2017):

*„V souladu s výše uvedenými trendy předpokládáme, že bude zapotřebí velkého úsilí a dodatečných motivačních faktorů, aby výuka a starost o studenty nebyly **to poslední**, na co má akademik a vysoká škola nebo její součást čas. Dostatečná starost, vytvoření motivačního prostředí a projevený zájem o studenta a jeho vzdělávání jsou v souladu s diskutovanými teoriemi, přístupy a zkušenostmi ze zahraničí **naprosto základními faktory ovlivňujícími motivaci studentů** dále ve studiu pokračovat a věnovat mu potřebné úsilí.“*

*„Velkým problémem je „ustrnutí“ mnohých akademických pracovníků a institucí v elitním vnímání vysokoškolského vzdělávání, zatímco **strana poptávky se změnila tak zásadním způsobem**, že na něj převážně v historii zakořeněné a na tradicích založené přístupy zkrátka nemohou úspěšně reagovat.“*

Návrhy nápravných a podpurných opatření lze rozdělit do 4 hlavních oblastí:

A. Podpora aklimatizace studentů na FŽP při zahájení studia a v průběhu 1. ročníku Bc studia

1. Teambuildingová akce

Teambuildingová akce ve formátu dvou celodenních terénních výletů/seminářů představujících studium na fakultě, její vědeckovýzkumné a další aktivity, zahraniční styky, možné zapojení studentů apod. Semináře by vedli zvolení pedagogové, kteří se budou snažit zajímavým způsobem podnítit do budoucích let ve studentech zájem o studium na FŽP a jejich identifikaci s fakultou. Výjezdy by měly být lokalizovány do pátku a soboty, které následují po tzv. přípravném kurzu (jeho tradiční formát: po - matematika I, út- matematika II, stř - chemie anorg., čt - chemie org., pátek nechť odpadá, tam bývá zoologie a ekologie). Na akci by se studenti přihlašovali během zápisu do 1. ročníku. Díky předcházejícímu přípravnému kurzu bude znám skutečný počet studentů majících zájem o výjezd. Akce je lokalizována do 38. týdnu, který předchází týdnu zahájení výuky a je již prvním týdnem akademického roku.

2. Informační blok „Úvod do studia na VŠ“ pro první ročníky Bc. studia

V rámci první přednášky předmětu „Úvod do studia ŽP“ by byli studenti seznámeni s nejdůležitějšími aspekty studia na VŠ (struktura a harmonogram výuky – co kdy dělat, STAG, WHO IS WHO na FŽP, s čím se na koho obrátit, jaká mají práva a jaké povinnosti apod.). Na přednášce by se podílel proděkan pro studium a další vhodní akademici. Na této přednášce by studentům byli také představeni jejich studentští tutoři a kontaktní osoby z jednotlivých kateder – viz níže. V rámci předmětu „Úvod do studia ŽP“ by také studenti mohli vyplňovat dotazník „Co očekávám od studia na FŽP?“. Tento dotazník by se týkal očekávání studenta, příp. jeho rodičů od daného Bc studijního programu. S výstupy tohoto dotazníku by se dále pracovalo.

3. Ustanovení studentských tutorů

Pro každou studijní skupinu (studijní program nebo menší skupiny) by byli ustanoveni **tutoři z řad studentů vyšších ročníků Bc studia** (vykonávání této funkce by bylo honorováno ze stipendijního fondu). Na tyto tutoráty by se mohli studenti prvního ročníku obrátit v případě jakýchkoli nesnází. Na každé katedře bude také určena kontaktní osoba - akademik, který bude schopný/ochotný vstřícně komunikovat s tutoraty a studenty samotnými v případě potřeby a bude fungovat jako mediátor.

4. Odstraňování bariér

Odstraňování komunikačních bariér - vytváření přátelského a otevřeného vztahu a co nejefektivnější komunikace se studenty na všech úrovních (studijní oddělení, sekretářky kateder, vyučující, vedoucí bp a dp, děkanát). Všichni pracovníci přicházející se studenty do styku by měli ke studentům přistupovat jako ke klientům, kterým je třeba poskytovat co nejvyšší služby a kterým je (v případě vyučujících) třeba s co největší podporou umožňovat studijní úspěšnost. Především pracovnice studijního oddělení by měly co nejvstřícněji studentům poskytovat své služby, např. při zápisu a dalších procedurách při zahajování studia. Odstraňování fyzických bariér – úprava lobby fakulty jako reprezentativního vstupního prostoru, zlepšení prostředí dalších místností, kde studenti tráví čas (studentská místnost, učebny) i nad rámec programu „Nábyteček“.

5. Youtube instruktážní videa

Pro nejdůležitější úkony spojené se studiem (STAG a podobně) by se mohly vytvořit instruktážní videa.

6. Rozšiřování výuky

V případě kurzů, kde by to mělo smysl, je možné uvažovat o zvyšování počtu hodin přímé výuky a seminářů. Především v 1. ročníku Bc studia by měly být v co největší míře organizovány a dostatečně propagovány vyrovnávací a podpůrné kurzy / doučování. V některých předmětech lze uvažovat o výuce ve více úrovních náročnosti (kdy se v jednotlivých skupinách pracuje se studenty jinak, ale osvojené znalosti a dovednosti by měly být na stejné úrovni). V rámci studentských spolků, studentského tutoringu, sociálních sítí apod. by se mělo podporovat vzájemné doučování studentů. Nabídka volitelných předmětů by měla obsahovat dostatečné množství zajímavých předmětů, které budou přispívat k atraktivitě studijních programů.

B. Optimalizace a monitoring vzdělávacího procesu na FŽP

1. Optimalizace rozvrhu

Optimalizace rozvrhu vzhledem k možnostem a potřebám studentů – např. pauzy na oběd, úprava rozvrhu, aby nedůležitější a nejnáročnější předměty nebyly brzo ráno nebo pozdě večer. U KS také nastavení pokud možno pravidelných intervalů mezi termíny konzultací (v případě potřeby se dají využít i svátky, např. 17. 11.).

2. Zvyšování „průchodnosti“ studiem

Optimalizace pravidel pro průchod studiem (podmínky pro postup do vyšších ročníků) a optimalizace studijní zátěže v rámci ročníků – rovnoměrné rozložení náročných předmětů do jednotlivých ročníků, odlehčení 1. ročníku, především v ZS, v připravovaných akreditacích.

3. Odstranění vnitroseměstrálního testování u kombinované formy studia

V předmětech, ve kterých jsou zápočtové testy psány během konzultací KS, jsou studenti obíráni o čas, který by měl být věnován výuce. Testování studentů by mělo být u KS realizováno vždy pouze ve zkouškovém období.

4. Kontrola odpadání a blokování výuky, vypisování termínů

Vedoucí kateder by měli důsledně kontrolovat, zda jednotliví vyučující vypisují dostatečný počet termínů na zápočtové testy a ústní zkoušení pro počet studentů na předmětu zapsaných (1,5 krát počet, který je uveden ve STAGU při zadávání termínu) v rozsahu 1 řádný termín a nejméně 2 opravné, a také by měli apelovat na vyučující, aby především studentům KS vycházeli ohledně termínů vstříc a poskytovali jim i mimořádné termíny, u předmětů vyučovaných v ZS termíny i v letním semestru nebo ve zkouškovém období letního semestru. Vedoucí kateder by také měli dohlížet na to, aby výuka odpadala jen v nejnutnějších případech a byla následně pokud možno nahrazována. Vyučující KS by se neměli domlouvat na blokování výuky, výuka všech předmětů by měla probíhat, jak je to stanoveno v rozvrhu pro jednotlivé ročníky.

5. Zřízení dotazníku na kvalitu výuky

Pro všechny povinné i povinně-volitelné předměty na FŽP by byl zřízen dotazník na kvalitu výuky – viz podobné dotazníky na FSE a PŘF. Forma dotazníku, jeho předkládání, shromažďování, hodnocení a výstupy z něj jsou k další důkladné diskuzi.

6. Monitoring testování a hodnocení studentů

Vedoucí kateder (nebo jiné pověřené osoby, garanti předmětů apod.) by měly provést monitoring způsobů, jakými se v jednotlivých předmětech studenti testují a hodnotí. U písemných testů je třeba zhodnotit, zda jejich forma a způsob skórování odpovídají standardům spravedlivého, otevřeného a objektivního didaktického testování (viz např. odkazy níže).

http://www.pf.ujep.cz/obecna-didaktika/pdf/Didakticke_testy.pdf

<http://cvicebnice.ujep.cz>

U ústního zkoušení je třeba zhodnotit zadání a zveřejňování témat a také zda odpovídají sylabu kurzu a určené literatuře a jakým způsobem jsou u ústního zkoušení dotazovány.

C. Podpora inovace vzdělávacího procesu na straně pedagogů a rozvoje jejich pedagogických kompetencí

Fakulta by měla napříč všemi katedrami a pokud možno u všech vyučujících podporovat rozvíjení pedagogických a prezentačních kompetencí a dovedností (i na základě výstupů z dotazníků na kvalitu výuky – viz výše) a také podporovat spolupráci na pedagogických inovacích mezi vyučujícími v rámci kateder – sdílení dobrých zkušeností. Navrhujeme cyklus kurzů vysokoškolské pedagogiky, „povinných“ pro vyučující, zaměřených na nejdůležitější aspekty a specifika vzdělávacího procesu na VŠ (přednášky a semináře, testování, komunikace, podpora kritického myšlení, situační vyučování, dialogické vyučování apod.). Podobné cykly přednášek probíhají i na jiných VŠ a jsou také součástí projektu U21, ze kterého by jednotlivé přednášky a workshopy mohly být financovány.

Viz také:

<http://www.utb.cz/fhs/o-fakulte/cyklus-workshopu-vysokoskolska-pedagogika>

Milan Slavík. *Vysokoškolská pedagogika*. Praha: Grada, 2012.

D. Kodifikování řešení studijní neúspěšnosti v rámci řízení fakulty/univerzity

Zařazení plánu opatření pro snížení studijní neúspěšnosti do strategických dokumentů fakulty. Vedení fakulty by mělo přidělit kompetence jednotlivých opatření zodpovědným proděkanům / vedoucím kateder / akademikům. Vedení fakulty by mělo zahájit proces vnitřního auditu / vnitřní evaluace a proces systematického sběru dat relevantních ke studijní neúspěšnosti, která by umožňovala systematický monitoring úspěšnosti na úrovni předmětů i programů, predikci neúspěšnosti na základě statistických dat (identifikace ohrožených studentů) a evaluaci účinnosti zavedených opatření.

Pracovní skupina se scházela mezi 23. 1. 2018 a 20. 2. 2018 ve složení:

KSPV:

Kateřina Marková

Jan Benda

Miloslav Kolenatý

Jakub Vosátka

KIG:

Jan Popelka

Petr Novák

KPV:

Jiří Šefl

Diana Holcová

KTEV:

Josef Trögl

Pavel Janoš